

GILGAMIŞ DESTANI

GİRİŞ VE 1.BÖLÜM

Yazan: Şebnem İşigüzel

(Koro, bulunduğu iddia edilen on üçüncü tabletten okuma yapar. Bu gizemli tablet, ölüm döşeğindeki Gılgamış'a hitap ve onun dediklerinin aktarılmasından oluşmaktadır.)

KORO:

Söyleyeceklerin seninle gidecek.
Söyleyeceklerin seninle gidecek,
ölüm ülkesine,
ve sen ölüm varmış diyeceksin.

Yüceler yücesi Gılgamış,
Uruklu yiğit, vahşi boğa.
Taş duvarı parçalayan tufan dalgası
Güçlü muhafız
Kudretliler kudretlisi.
Bütün kralların en yücesi.

Söyleyeceklerin seninle gidecek, ölüm ülkesine
ve sen ölüm varmış diyeceksin.

Korkma Gılgamış ölüm var
görünce anlayacak,bileceksin.

Tanrıların, refakatçilerin,
Yavaş tutsunlar ellerini de
Alış, alış ölüme.

Sen Gılgamış söyle.
Senden duyulan yazılacak ve seninle gidecek ölüm ülkesine,
İnandım varmış.
Bileceğim, göreceğim
İnandım, varmış.
Bileceğim, göreceğim

Varmış.
Bildim, gördüm, inandım ve ikna oldum
Aradığım yokmuş.
Söylenen var.
Sonsuz değilmiş hayat,
Yaşam bitiyormuş

Yokmuş aradığım,
Yokmuş,
Yokkkkkkk

GILGAMIŞ

(Sahnenin diğer köşesi aydınlanır yavaşça ve ayakta pes etmiş gibi duran başı öne eğik yere bakarak donmuş bir halde Gilgamiş konuşmaya başlar. Bu hali birazden söz alacak anlatıcının zihnindeki halinin bir yansıması aslında. Ölüm ülkesine gidecek olan Gilgamiş konuşmaktadır şimdi)

Ben Gilgamiş

Ölümsüzlüğü aradım
Sonsuz hayatın peşinde

Dostum Enkidu gibi
Ölümün kucağında yatıyorum şimdi

Kalbim kabul edemiyor hakikati.
Katlanamamış kimse cevaplara
Herkes kendi sözüne aşık.
Herkes olmuş sahtekâr.

Ben Gilgamiş
Enkidu gibi... dostum
Kucağında yatıyorum... ölümün şimdi

Hakikatı kabul ettim.
Cevaba tahammül.
Sözüne aşık olanlar anlatsın hikayemi.
Sahtekarlar, dosdoğru sözü terk edenler,
Ne kadar yönetseniz de şu dünyayı
Gün ve gece gibi sonu varmış hayatın.
Dostum Enkidu gibi yatıyorum kucağında,
Ben Gilgamiş,
ölüyorum.

Bu söylediklerimi yaz ve koy ~~sedir ağacından yapılmış~~ tablet kutusunun içine
Onun bronzdan-kilidini açan
Sırrın kapağını aralayan
~~Lapis tableti kaldıran~~
~~Şunu okur evvela İlk şunu görür:~~

Gilgamiş'in maruz kaldığı bütün elemeleri.

Şimdi ben Gilgamiş diyorum ki

Varmış.
Gördüm inandım
Yokmuş aradığım
Söylenen var
Sonsuz değilmiş
Yaşam bitiyormuş
Varmış ölüm

KORO

Gılgamış'ın son sözüne sıra geldi işte.
Mezarı bulundu ve onunla birlikte mezara giren.
Bir yılan değil.
Onun sözüyle son söylenen.
Bir yılan değil.
Onun dilinden son söylenen.
Bir yılan değil.
Onun dilinden onun sözüyle son söylenen. (*Burada tekrarlar yılan gibi tıslamaya ve fısıltıya dönüşebilir*)
Mezara onunla birlikte giren,
İnsanlığın ilk hikayesi.
Kayıp olduğu bile bilinmeyen son tablet.

(Anlatıcı bir kadındır. Arkeolog. Biraz önce okunan 13. Tableti bulan ekiptendir. Kazı evleri bir saldırıya uğramıştır. (Bölgeden dolayı sözü edilmese bile İşid saldırısı. Kadın bir mağaraya sığınmıştır. Elinde kendi tableti. Yüzüne yansıyan mavi ışık. 75 dakikalık bir enerjisi var. Elindeki tableten medeni dünyaya ulaşma çabasıdadır. Onu bulduğumuzda sığındığı mağarada şok içerisinde. Mırıldanır gibi konuşuyor. Belki birazdan söyleyeceklerini elindeki ipade yazıyor. Yüzü soluk mavi bir ışıkla aydınlanmaktadır.)

ANLATICI:

Olmayı bulduk. Söz edilmeyeni.
Olmayı bulduk
On üçüncü tableti.
Gılgamış'ın bir sonu varmış ve o ~~orada Gılgamış~~ ölürken söylenenler.
İnanabiliyor musunuz ? Ne büyük keşif.
Onu kurtardım. Tablet yanımda.
Ama kendi tabletim... bu zamana ait olanın... ~~kamerası~~ zarar gördü.
Bir fotoğrafını çekip gönderemiyorum.
Önceki kayıtlar kazı eviyle birlikte havaya uçuruldu.

Böylece,
Olmayanın hikayesini anlatmak bana düştü
Geride bir tek ben kaldım çünkü.

KORO

Ateş yağdı gökten
Ve yabancıler söylediğini yaptı.
Batılı doğuda kalamazdı.
Gidin dediler bereketi çoktan emilmiş Mezopotamya'dan
Geçmiş gömülü değil artık burada
Çaldınız, kilitlediniz hazine sandıklarına
Müzelerinize koymak için daha ne eşeleniyorsunuz burada.
Gılgamış'ın izi kalmadı bu topraklarda.

ANLATICI

Onlar mı yabancı ?
Biz mi kibirliydik ?
Bizim ölümsüzlüğümüz de Gılgamış'tı belki.
Peşine düştük.
Uzaklardan geldik, kazı kampımızı kurduk
Dronlarımızı uçurduk, kalanı keşfettik
İlk günün gecesi kazı yeri sel içinde kaldı.
Kendi tufanımızı getirmiştik.
Biz de buna şaştık.
şimdi sığındığım bu mağaraya,
işte o zaman da sığındık.
O zaman hayatta olan dostlarımla...

KORO

Daha üstlerine ateş yağmamışken ve mızrak gibi kurşunlar saplanmamışken yabancıye yabancı
bedenlere
Tıpkı şimdi olduğu gibi anlattılar söylenceyi duvardaki gölgelerle.

ANLATICI

Uzaktan gelmiştik yorgunduk ama dinlendik, tıpkı destanın dediği gibi

Uzaktan geldi yorgundu ama dinlendi.

Böyle başlar destan ve görkemli şehirlerini anlatır sonra.

I.Tablet:

*(Sahnenin diğer köşesinde belki anlatıcının zihninde Gılgamış aydınlanır ve başlar kendinden ve
destandan söz etmeye. Bu defa gururla dikilmektedir sahnede. Destanın birinci tabletinden şehri
tanıtan dizeleri seslendirir. Anlatıcının sözünü tamamlarcasına...)*

GILGAMIŞ:

Benim kurduğum şehri.

Mübarek Eanna'ya ait kutsal hazine odasının da olduğu Uruk şehrinin koyun ağılı gibi duvarlarını inşa etti.

İnşa ettim.
Ben Gilgamiş.

Uruk duvarlarına çık.
Onun temellerini yedi bilgiler atmadı mı ?
Sonraki hiç kimse hiçbir kral onun benzerini yapamaz.

Bak duvarları yün yumağı gibi.
Duvar korkuluklarının benzerini hiç kimse yapamaz.
Merdivenlerine bak, eski zamanlara kadar iner.

Kurduğum şehri anlatır ve beni, tanrıların tasvir edip çizip şekillendirdiği bedenimi anlatmaz mı destan ?

KORO
Üçte ikisi tanrı etinden üçte biri insan.

GILGAMIŞ
Gılgamiş ta doğuştan başkaydı demez mi ?

KORO
Güzeldi. Yetişme çağında çok güzeldi.

GILGAMIŞ
Bütün varlıkları korkutan bir sureti vardı.

KORO
Uruk surlarında dolanır.
Yabani bir boğa gibi başını dik tutardı.

GILGAMIŞ
Gılgamiş ta doğuştan başkaydı demez mi ?

ANLATICI

Der ama zulmünü de anlatır aynı destan.
Tanrıların tanrısına, "kudurmuş bir manda bu senin yarattığın," denildiği yazmaz mı ?
Oğulu babasına bırakmıyor bu Gılgamiş.
Bakireyi düğün evine,

genç kızı sevdiğine,
Karılarını savaşçılara bırakmıyor, bu Gılgamış.
Gece gündüz zulüm, zorbalık yapıyor.
Yazmaz mı bunları, yazmaz mı destan?

KORO

Zalim. Zorba. Deli.Gaddar.

GILGAMIŞ

Ben miyim bu ?

ANLATICI

Sensin.

Kimse ne halde olduğunu bilmediği gibi
Kim olduğunun da farkında değildir.

GILGAMIŞ

Tanrıların tanrısına şikayet edilmem böyle oldu işte.
Şehrim rahat etsin diye bir eşimin yaratılması buyruldu.

KORO

Bunu duyan Aruru bir tutam kili çölün ortasına bıraktı.
Bir kaya parçası kadar güçlü
Görmemiş hiç insan yüzü
Ceylanla-birlikte otlayan Enkidu işte böyle yaratıldı.
Su içerken ıssızda
Ona rastlayan avcı korkudan taş kesildi.

GILGAMIŞ

Sonra bana geldi.

Avcı.

Ben de ona akıl verdim.

ANLATICI (*Destanda Enkidu 'yu yoldan çıkararak yosma olarak, salınarak sahnenin diğer tarafına yürür.*)

Alacak bir yosma, varacak Enkidu'nun yanına,
Baştan çıkaracaktı.

ENKİDU (*Enkidu karakteri aydınlanır usulca*)

Dediğini yaptı.

Baştan çıkardı beni.

Anlattı bana Gılgamış'ı ve onun kadim şehrini.

Sonunda işitti ağzımdan,

Götür beni ona.

Dövüşmek isterim onunla
değiştirmek için yazgıları,

Varmak isterim Gılgamış'ın yanına.

GILGAMIŞ

Enkidu buraya gelmezden evvel.
Haberci rüyalar gördüm üst üste.

ANLATICI (*Bu defa önce anlatıcı olarak konuşur. Ardından Gılgamış'ın başında dikildiğinde annesi gibi bir tavırla devam eder.*)

Gördüğü-Rüyaları annesi **tarnıça** Ninasun'a anlattı.
Bilge Ninasun şunu dedi oğlu Gılgamış'a:
Yiğit bir adam, kurtarıcı bir yoldaş gelecektir sana.
Ve hiç ayrılmayacak, kalacak hep yanında

GILGAMIŞ

Kim bilir belki bir dost **bir yardımcı** kazanırım.

ANLATICI (*Salınarak Enkidu'nun yanına doğru yürür.*)

Yosma anlatıyordu Enkidu'ya Gılgamış'ın düşlerini
Su başında oturmuş okşarlarken birbirlerini

ENKİDU

Yosmayla kente gitmem zaman almadı.
Gılgamış'ın zalimliğini zorbalığını deliliğini dinledim yol boyu karşıma çıkan her Uruk'ludan.

(*Bir e posta ya da mesaj geldiğine dair-benzer bir ses duyulur sahnede.
Anlatıcı tabletine yönelir.*)

ANLATICI

Bir cevap geldi.
Mesajım yerine ulaştı.
(*Mesajı hayal kırıklığı içerisinde okur*)
Doğru mu bunlar ?
Gerçek mi anlattıkların ?
(*Müstehzi gülümser.*)
Bana inanmıyorlar.
Bana inanmadılar.

2. BÖLÜM

Anlatıcı çaresizlik içerisinde elindeki tableten medeni dünyadan gelen mesajın sonunu okumaktadır. Medeni dünyadan yazılanları koro seslendirir.

KORO

Zaman olsa bile seni kurtaracağız. Bekle.
Zaman olsa bile seni kurtaracağız. Bekle.

ANLATICI (*hayalkırıklığı içerisinde*)

~~Elimdekilerin Bir önemi yok mu ?~~

Bulduklarımızın. Uğruna öldüklerimizin.

KORO

Kendini koru ve yardım bekle.

~~Yazdıkların şaşırtıcı. Şaşırtıcı yazdıkların~~

~~Gılgamış'ın mezarı, on üçüncü tablet ?~~

~~Şimdiye kadar hiç kimse böyle bir şey söylemedi bize. Daha önce böyle bir şey söylemedi bize hiç kimse.~~

ANLATICI (*motivasyon, bir mağaraya sığınmış hayal kurduğunu düşündükleri için üzgün*)

~~Hiç kimse böyle bir şey söylemedi bize. Daha önce böyle bir şey söylemedi bize hiç kimse.~~

KORO

Doğru mu yazdıkların ? Gerçek mi ?

ANLATICI

Doğru mu yazdıklarım ? Gerçek mi ?

GILGAMIŞ

Yalan ve hakikat dile gelir sadece.

Ben Gılgamış ne kadar hakikatsem.

Ben Gılgamış insanlığın ilk hikayesi.

Öncesi tufan. ~~çünkü.~~

ANLATICI

Gerçekten tufan.

Öyle bir tufan ki

insanlık ~~tufan öncesi~~ ~~öncesinde~~ kralların binlerce yıl yaşadığını,
hatta bu yüzden dünya dışı varlıkların soyundan geldiklerini düşündü.

KORO

Şaşkınlar. ~~Amma palavracı Ne hikayeci şey~~ şu insanlar.

ANLATICI

Oysa her şey,

Mezopotamyalıların kullandığı sayı düzenini karıştırmakla ilgili
basit bir hesap hatasıydı.

KORO

Tıpkı bunun gibi aynı insanlık ~~biraz~~-zor inanır Gılgamış'ın mezarına ve onunla birlikte gömülenlerin varlığına.

GILGAMIŞ

Enkidu'yu varlığıma ikna etmek zor olmamış ama.

Çok geçmeden geldiler hükmettiğim şehre.

Ben de tam kocasından evvel gerdeğe girmeye hazırlanıyordum tazecik geliniyle.

Tanrıça İştâr yatağı serilmiş gerdek evinin kapısını tuttu bırakmadı Enkidu.

KORO

Bir tanrıya benzeyen Gılgamışla boy ölçüşecek adam.

Adama dönmüş adam. Yiğitler yiğidi Enkidu.

ENKİDU

Gılgamış için, “seversin onu kendin gibi” demişti yosma.

Hem sen de onun gibisin.

~~Bu kolay olmadı ama yosmanın beni evcilleştirmesi~~ Ama kolay olmadı beni evcilleştirmesi

İnsan sadece hayvani dürtülerle gelir çünkü dünyaya

(Sahnenin diğer köşesi aydınlanır ve belki Anlatıcı, Yosma kimliğinde salınarak sahne alır. Enkidu'nun sözünü tamamlar ve rüzgarda salınan bir şey miş gibi zarifçe hareketlerle yaklaşır ve sözleri bayonca Enkidu'nun çevresinde dolandır.)

YOSMA

Enkidu gibi.

Rüzgarı oldum okşadım.

Dudaklarımla dağladım.

~~Soluğunu içime çektim,~~ Çektim içime soluğunu,

Açtım koynumu, tattırdım kadınlığımı,

~~Böylece zevk nedir bildi.~~

~~Ona arzu duymayı öğrettim.~~ Öğrettim ona arzu duymayı.

Altı gece yattık da onunla

Hayvanların yanına dönmek istedi,

ona verdiğim zevkin sonunda.

Ama onu gören hayvanlar döndü kaçtı.

~~O da~~ Ayak uyduramadı bir daha yabani hayvanlara.

Döndü dolaştı geldi oturdu dizimin dibine.

Kabullenmişti ehlileşmeyi.

Yıkadım onu ırmaklarda.

Taradım saçlarını.

Kokularla ovdum tunçtan dayanıklı vücudunu.

Kuşattım giysilerle bir insan nasıl giyinirse.

Dışımı kuşatan neyse, içine çöreklenen o'dur.

~~Sen~~ İnsani zevkleri tadıp ehlileşmeye gör,

diner böğründeki yırtıcının çırpınışı.

~~Her gün yeni bir bayramdır dediğim şehre yolculuğumuz başlamıştı işte.~~

KORO

Çanak çanak içki içip
İnsanoğlunun en sevdiği yiyecekleri yerken,
evcilleşirken Enkidu,
habersizdi birinin karanlığında kendisini bulacağından.
habersizdi insanlığın bu en büyük korkusundan.

ANLATICI

Destanın kayıp parçaları,
Tabletlerin ~~bugüne kadar~~ okunamayan kırık kısımları.
Hepsi tastamam çıktı ~~ölümsüzlüğün peşindeki Gılgamış'ın~~ mezarından.
Enkidu'yla ~~Gılgamış'ın~~ tutuştuğu kavganın sonrasındaki,
Kayıp ~~olduğu varsayılan~~ denilen şu dokuz dize sözgelimi:

GILGAMIŞ (Enkidu'ya bakarak)

Senin zalimlik gördüğün,
Dünyanın düzeni olmasın sakın.
Ayağını koyduğun kapı eşiğinden geçmek en kolayı.
Yüreğini koyduğun yerde durdum ve düşündüm ben.
Yalnızlıktı bana bunları yaptıran.

KORO

Böylece artık yalnız olmadığını gördü ve yarenlik etmeye koyuldu Enkidu'yla.
İnsanoğlunun sayılıyken günleri ve yapıp ettikleri bir yel esintisiyken,
Sedir ormanlarına gitmeye karar verdi bu ikisi.
~~Bu ormanların koruyucusu~~ Koruyucu Humbaba'nın bileğini bükmeye ant içti Gılgamış.
Dostluk bir ateşe onu harlayan bir serüvene ihtiyaç duyar yeryüzünde.

ANLATICI

İnsanoğlunun oldum olası bir macerası var demek.
Benim buraya gelmem gibi.
Nedir insanı bir yerden alıp bir başka yere götüren ? Merak, ihtiyaç, ne ?
Medeni dünyadan uğurlanırken,
tıpkı destandaki gibi,
“Ne zaman dönersin,” diye soruyordu ardımdan sevdiğim.
Hiç.
Belki artık hiç.

(Çok hüznüldür. Sıkıştığı bu yerden kurtulabilecek midir kaygısıyla...)

GILGAMIŞ 3 .BÖLÜM

ANLATICI

Kimse gitmemi istemedi.
Buraya gelmemi istemediler.
Bölge tehlikeli.
Bırakalım Gılgamış'ın sırrı gömülü kalsın.
Oysa bu kazı ~~ilk akademik olarak~~ kaderimi değiştirecekti.
Değiştirdi de gördüğünüz gibi.
Bence Gılgamış da seziyordu ~~sedir ormanlarına gidişiyle değişecek sedir ormanlarının~~
~~değiştireceğini~~ kaderini.

GILGAMIŞ

Sedir ormanlarına gitmezden evvel,
Yaşlılar beni kutsayıp öğüt verdiler.
Güvenme bileğinin gücüne dediler.
Enkidu'nun önden yürümesini tavsiye ettiler.
~~Sana sevineceğin haberler getirsin gece, Gece güzel haberler getirsin sana,~~ dileğinde
bulundular.
Lar lar lar lar.
Nasihat dediğiniz nedir ki ?
Nasihati verenin pişmanlığı.

ENKİDU

Ben ise sabırsızdım.
Gılgamış'ın halkını başından savmasını ve bir an önce yola koyulmayı bekliyordum.

KORO

Neydi hevesleri ?
Niye gidiyorlardı sedir ormanına ?
Niye savaşma arzusundalardı Humbaba'yla ?

~~GILGAMIŞ-(koro devam)~~

İnsan hep gücünün gücünü elinden almak ister.
İnsan hep gücünün bileğini bükmeyi arzular.
İnsan güçlüden güç devşirmek ister.

ANLATICI

İnsanın kahramanlık hikayesi yazıldığı ilk günküyle aynı.
Ha Gılgamış'ın yolunun sedir ormanlarına düşmesi,
Ha benim kalkıp buralara gelmem.
Niçin ?
Bulmak için.
Aramak için.

~~ENKİDU KORO~~

Bu kadar basit değil.

Ya da ~~bu kadar~~ basit ~~eğer~~ değişmediyse insanın yeryüzündeki hikayesi.

ANLATICI

Bu kadar basit.

Yeryüzündeki savaşların ve işgallerin nüvesi sayılmalı Gılgamış ve Enkidu'nun sedir ormanlarına gidişi...Humbabayı öldürmesi... (~~yerde bir köşeye kıvrılıp yatar, hafifçe titreyerek.~~)

GILGAMIŞ (~~arkada anlatıcının belli belirsiz titreme sesleri devam ederken~~)

Gitmeliydik çünkü inşa etmek istiyorduk.

İnşaa etmek için de sedir ormanlarına ihtiyacımız vardı.

~~Orayı~~ Zapt etmek için de ~~Humbaba'yı öldürmeye öldürmeye~~ Humbaba'yı.

ANLATICI

Dediğime geliyorsunuz ~~yanı~~-işte.

Kırık ~~dizelerde yazılanları~~ dizeleri okuyayım ~~mı~~ size...

Tastamam çıktı bütün destan Gılgamış'ın mezarından.

KORO

~~Kucağına bırakmışlardı bütün hikayeyi tastamam.~~

~~Eksik olan ne varsa bugün yeryüzünde o destandandan.~~

~~Hepsi oradaydı işte.~~

ANLATICI

~~Bulduklarımızla büyülendik.~~

~~Burada ben de bir mezarda gibiyim.~~

ANLATICI

Gılgamış annesi ~~bilge kadın~~ Ninsun'dan tanrı şamaş'dan yardım dilemesini istiyordu.

Oysa bilge kadın Ninsun tanrılara sitem etti sadece.

"Niye bana Gılgamış'ı verdin oğul diye?"

~~Sitemle başlıyordu sözlerine.~~

~~Hatta hep gülerim burasında destanın:~~

~~Çünkü annesi, tanrısına, "bana niye oğul diye Gılgamış'ı verdin?" der.~~

KORO (~~anlatıcı ile aynı anda, arka planda, fısıltıyla~~)

Bir mezardan çıktı bir mezara girdi destan.

Binlerce binlerce yıl sonra kavuşmuşken gün işığına.

Yine gömüldü karanlığa.

KORO

~~Kim sever~~ bir insanı annesi de sevmezse ~~kim sever~~ ?

Ve insan annesi tarafından sevilmezse...

Ne sever, ne sevilir.

Ve hep aç kalır şu yeryüzünde.

Bilge kadın Ninsun tanrılara sitem etti sadece.

ANLATICI

Enkidu'ya söylediklerine gelince...Kayıptı bunca zaman. Yerine biz koyduk.

ENKİDU

Bu yolculuk bilgelik katsın size kahramanlıktan öte
Bileğinizin kuvvetine **kimsenin diyeeek** sözü yok **kimsenin**
Gılgamış ve Enkidu güçte **kuvvette** birbirine denk.
Çoğu zaman bilek kuvveti **ve silahlar** yenmez karşımızdakini.
Sessizlik Sükunet ve akıl daha fazlasıdır.

Ruh ve kalp,

his ve hakikat daha yüce yerlere götürür kahramanları
Bunları bilerek gidin varın sedir ormanlarına
Niye yenilmediğini düşünmeyin Humbaba'nın
Nasıl yeneceğinizi düşünün onu.

ANLATICI

Kayıp dizeler işte bunlar.
Enkidu kuru yoldaşımı diye devam eder.

GILGAMIŞ

Nasıl götürdüysen öyle getir, geri ver bize.

ENKİDU

Birbirine emanet iki dost.
Sedir ormanlarına yolculuğumuz böyle başladı işte.

GILGAMIŞ 4. BÖLÜM

Şebnem İşigüzel

GILGAMIŞ (*Anlatıcıyla sesleri birbirine karışarak*)
Altı düş gördüm.

ANLATICI

Altı düş gördüm sırasıyla.

GILGAMIŞ

Sedir ormanlarına doğru çıktığımız yolculukta.

ANLATICI

Dicle'yle Fırat'ın birbirine kavuşup Basra Körfezi'nde körfeze döküldüğü topraklarda.

ANLATICI -GILGAMIŞ

Mezopotamya. Eski Uruk şehri. (*Polifoni buraya kadar sürer*)

GILGAMIŞ

Yıkıntılarını eşleyeceğiniz şehrim.

Yıkıntılarını eşelemeye doyamadığınız şehrim.

Ne istedi insanlık benim hikayemden ?

~~ENKİDU~~ ANLATICI

~~Senin hikayen insanlığın hikayesi.~~

~~İnsana dair her şey var çünkü bu hikayede.~~ Çünkü her şey var bize dair bu hikayede

GILGAMIŞ (*Enkidu'ya bakarak*)

Sen de varsın ey dostum.

Biricik dostum. Yoldaşım.

Sudaki yansımam.

Düşlerimi dinleyen.

(*Buradan itibaren polifoni yeniden başlayabilir*)

ANLATICI

~~İnsanlığın senin hikayenden,~~

_____ sizin hikayenizden,

_____ Gilgamiş'dan,

~~ne istediğini~~ Şimdi burada daha iyi anlıyorum.

ENKİDU

~~Neymiş o?~~ Neydi hikayemizden istediğiniz?

GILGAMIŞ

Söyle bize.

ENKİDU

Umarım karışık değildir Sedir ormanlarına yaptığımız yolculukta

Karışık mı Gılgamış'ın gördüğü düşler kadar ?

KORO

İnsan denilen şey ölümden korkar.

GILGAMIŞ

Bu kadar mı ?

KORO

~~Büyükbüyükatası'sın sen insanlığın.~~

Sen sırra sahip olan.

~~Senin maceran insanın yeryüzündeki macerası.~~

Mezopotamyadan İran'a Akdeniz'e ve bütün dünyaya.

Sırrın sahibini överim diye başlayan destanın kahramanı

Senin yolculuğun insanın yeryüzündeki eşsiz macerası.

(Polifoninin sonu. Gılgamış tek vuruşta, tak diye keser burada söyledikleriyle)

GILGAMIŞ

Hakikat, bir macera ~~ama~~-ha !

~~ama, ama, ama,~~

Ama hakikat olan yaşadıklarımızdı.

(Artık daha sakinler, iddalaşmak gibi bir şey var aralarında ama sakin.)

ANLATICI

İki buçuk aylık yolu üç günde gittiğiniz gibi mi ?

GILGAMIŞ

Destan dediğiniz gerçeğimizi bizim.

(Biraz önce Gılgamış'ın söylediğini mırıldanır. Muhtemelen bulunan tabletlerden aklında kalanlar bu sözler. Bu olanlar anlatıcının zihninde mi gerçekte mi yanılısamasıyla...)

ANLATICI

Hakikat, yaşadıklarımızdı.

(Gılgamış'dan bugünün insanına bir cevap gelir.)

GILGAMIŞ

Unuttuğunuz belki bu şimdi sizin.

ANLATICI

Bu çağ asla unutturmaz.

Unutmamak üzere tasarlandı her şey.

ENKİDU

O zaman iki buçuk aylık yolu üç günde gidişimize,

Şamaş'ın önünde bir kuyu kazdığımızı da ekle ve unutma, insan.

ANLATICI

Unutma yerine inan buna mı demek istiyorsun yoksa bana ?

ENKİDU

İnanmasan burada işin ne ?

(Kükrek gibi. Sedir ormanlarına doğru yolculuğa çıkan Gilgamiş vardır karşımızda şimdi)

GILGAMIŞ

İnandın ve dinledin beni ey insanoğlu.

Dağın doruğuna çıktığımı ve bana bir düş getirmesini istediğimi...

KORO

Kopan fırtınayı

~~Etrafına çizilen~~ Etrafındaki büyüü çemberi

Dizlerini çenesine dayamış durduğunu

Ve üstüne yağın insanlığın kaderi olan uykuyu.

ANLATICI

Öyle bulduk onu mezarında.

KORO

Ne düşteydi ne uykuda ?

Ölmüştü Gilgamiş da.

Ölüsü değil düşleri lazım bize,

ruhun aynası olması için hepimize.

GILGAMIŞ

Peki.

Düşlerimin ilkinde dağ yarıldı.

İkincisinde bir yaban mandasıyla boğuştum da...

(Enkidu onun sözünü tamamlar)

ENKİDU

Yiğidin biri kırbasından su içirdi sana.

ANLATICI

~~Sana~~ Gücünü sağlayan tanrı Lugalbanda olmasındı o !

Sonrasında insanın kişiliği, özgüveni yerine geçecek olan şey.

KORO

Üçüncü düş duyulan bir çığlıktı.

Gökten yağın ateş.

Korku.

Dördüncü düş keskin bir ışık.

Bir başkası. Öteki.

Şehre gelen güzel adam.

Beşinci düş kayıptı.

ANLATICI

Tastamam bulduk ama.

GILGAMIŞ

“Tanrı Şamaş benim yanımda ol,” diye başlayan olmalı bu...
~~Uzun uzadıya yakarıp durduğum hani.~~ Hani uzun uzadıya yakardığım.

ANLATICI

Korkmuştun ~~çünkü ve~~ kim olsa korkardı senin yerinde.
Sırrına vakıf olmak uğruna geldiğimiz günden beri buraya,
Kabul: Ben de korkuyordum.
Şimdiki gibi yalnız olmadığım halde korkuyordum.
Şimdikinden daha çok korkuyordum.
Benim sedir ormanım da bugünün Mezopotamyasıydı bir bakıma.

ENKİDU

Biz korkmadık ama sonra.

GILGAMIŞ

Hatırladık sırasıyla bütün dağları aştığımızı.

ENKİDU

Yalnız olmadığımızı.

GILGAMIŞ

Bir kimseden sorumlu olanın...

ENKİDU

Her şeye gelecek göğsünün olduğunu...

GILGAMIŞ

...Olması gerektiğini.

ENKİDU

Önde yürüyenin arkadakini kollayıp gözetmesi gerektiğini...

GILGAMIŞ

...Gözeteceğini.

ENKİDU

Buna rağmen, ormanın kıyısına vardığımızda,

Konuşmayı kesip orada öylece durduk.

ANLATICI

Desenize insanın hikayesi aynı, değişmedi yeryüzünde.

KORO

Kaygı

korku

elem

keder çağında,

Gılgamış gibi sessizce duruyor sedir ormanı kıyısında.

Bir bilinmez in şafağında.

GILGAMIŞ 5.BÖLÜM

Şebnem İşigüzel

(Anlatıcı arkeolog kimliği içerisinde elindeki ışıklı tabletten günümüzden bu zamandan yorumlarda bulunur. Sedir Ormanlarıyla bugünü örtüştürerek.)

ANLATICI

Antik dünyada insanlar şehirlerde yaşamayı severlerdi. **Sur içleri güvenliydi, vahşi doğa değil. Yabanda vahşi doğada değil. Sur içleri güvenliydi. Doğada Orada** yılan sokar, su boğardı. **Ölüm** yabanda ~~ölüm~~ kolaydı. Yani, Gılgamış ve Enkidu'nun Humbaba'yla Sedir ormanlarında geçen serüveni vahşi dünyada kalan son insanı yok etmekten başka bir şey değildi ~~bana kalırsa. Ve yine~~ Bana kalırsa kazı kampımız antik bir şehir kadar güvenliydi. Bazen gecenin karanlığında taciz ateşleri açıları etrafımızı kuşatan tepelerden. Bir gün bu ateşleri açanlar aramıza indiler. Destanda sözü edilen Humbaba gibiydiler. Medeniyeti red eden yabancı. Hepimiz korkmuştuk ~~sedir ormanının kıyısındaki~~ Gılgamış ve Enkidu gibi.

(Bir zaferi anlatıyor heyecanlı ve seri coşkulu bir anlatım)

GILGAMIŞ

Korkmuştuk ama yenmiştik de “Gel de bana meydan oku !” diye uluyan Humbaba'yı.

ANLATICI

“Deliler, yaşlılar, aptal ve korkaklar akıl vermiş olmalı sana,” diyen Humbaba'yı.

GILGAMIŞ

~~Doğru.~~

ENKİDU

Doğru.

Ve elbette benden de söz etti hiç hoş olmayacak biçimde...

Babası bilinmeyen,

ana sütü emmemiş hayvancık.

(Enkidu küçük bir düzeltme yaparcasına)

ENKİDU

~~Kaplumbağa gibi ana sütü emmemiş olan sen.~~

ANLATICI

Sana gelince Gılgamış...

GILGAMIŞ

Bana gelince...

KORO

~~Önce korktun ve dizlerinin bağı çözüldü korkudan.~~

GILGAMIŞ

Önce korktum ve dizlerimin bağı çözüldü **korkudan.**

ANLATICI

Korku keskin bir kılıç gibidir.

GILGAMIŞ

Doğrar atar ruhunuzun kılıfını ve **siz** hareket etmek istediğinizde fark edersiniz elinizin kolunuzun tutmadığını.

ENKİDU

~~Ödlekçe konuşma kardeş dememin etkisi oldu mu bilmem ama...~~

GILGAMIŞ

Cesaret buldum ve uzun bir mücadeleye giriştik Humbaba'yla.

ENKİDU

Titredi yer yarıldı gök ve çöktü dağlar içine !

GILGAMIŞ

~~Ölür~~ da Öldüremezsek dağılırdı kötülüğü, yere göğe ve sönerdi ışık, gün aydınlanmazdı bir daha.

ENKİDU

Ama alt ettik onu.

GILGAMIŞ

Kolay olmadı ama becerdik.

ENKİDU

Keskin baltalarımızı koca bir ağaç gibi indirdik gövdesine.

GILGAMIŞ

Öldürdük Humbaba'yı.

ENKİDU

Devirdik ulu gövdesini.

GILGAMIŞ

Bir sal yapıp çattık.

ENKİDU

Çıktık üstüne.

GILGAMIŞ

Humbaba'nın kesik başını gururla götürürken şehrim.

ANLATICI

Giderken bizden bir kurban aldılar.

Kazı evini bekleyen güzel köpeğimizi öldürüp başını gövdesinden ayırmışlar. Humbaba'nın başı gibi bir sal üzerindeydi köpeğimizin güzel başı. Altında Gılgamış'ın mezarını bulacağımız Fırat ve Dicle'nin öpüştüğü suların üzerinde salınıyordu şimdi.

Bizi nelerin beklediği artık belliydi.

GILGAMIŞ 6.BÖLÜM

Şebnem İşigüzel

Sayılan aksiyonlar yavaş yavaş aydınlanan Gilgamiş üzerinde gerçekleşmektedir.

ANLATICI

Gilgamiş'in saçları tarandı.

Yağlanan saç lüleleri şişkin başak taneleri gibi başının arkasında toplandı.

Beline sırmalı kuşak sarıldı.

Tacı başına konuldu.

Tanrıça İnnanna (İştar) onun yakışıklılığıyla büyüldü.

Anlatıcı bu defa Tanrıça İnnanna canlandırmasıyla sahne almaya hazırlanır. Belki asil bir tavırla yan kolu üzerinde yükselerek uzanmış ölçülü bir şuhlukla vaadlerini dillendiriyor Gilgamiş'a.

ANLATICI (İNNANNA)

Gel Gilgamiş benim ol.

Bedeninin meyvesini sun bana.

Kocam ol.

Karın olayım.

Tekerleri altından bir araba koşturayım sana.

Koşum takımları amber.

Fırtınayı koşayım koca katırlar yerine.

Sedir kokularıyla gir sarayıma,

sen girince bütün soylular öpsün ayaklarını,

secde etsin önünde şanlı namlı insan.

Gel Gilgamiş benim ol.

Kocam ol, karın olayım.

ENKİDU

Karısı mı ?

Karısı ?

Kim bir kadiştuyu* karısı yapmak ister ki ? (*kutsal fahişe)

ANLATICI (İNNANNA)

Ne dedin sen ?

Tanrıçayım ben.

ENKİDU

Tanrıçasın ama bir kadiştü ya da havintusun sen.

GILGAMIŞ

Kutsal fahişe.

ENKİDU

Kim kutsal bir fahişeyi karısı yapmak ister ki ?

GILGAMIŞ

Şişttt ~~şışttt~~

Bu evliliği red etmek için başka sebeplerim var benim.

ANLATICI İNNANNA

Neymiş onlar ?

GILGAMIŞ

Isıtmayan bir ocaksın sen

Rüzgarı tutmayan eşik

~~Savunanın~~ Tebaasının üzerine devrilen saray

Altında yatanı boğan atlas yorgan

Taşıyanın üstüne boşalan ~~testi su-tulumu~~.

Sevdiğin birisi oldu mu senin ?

Tuzağından kurtulan bir gözden ?

ANLATICI İNANNA

Gençlik ~~sevgilimi~~ aşkımı sevdim.

ENKİDU

Sevdiğini kuşa çevirdin.

İNNANNA

Atı sevdim.

Gilgamiş onu hafife alan tavırlar içindedir.

GILGAMIŞ

Onu kamçıya ~~ve kayışa~~ yazgılı kıldım.

İNNANNA

Çobanı sevdim.

GILGAMIŞ

Kurda çevirdin.

İNNANNA

Babamın bahçevanını sevdim.

GILGAMIŞ

Işillanu.

Kurbağaya çevirdin.

~~ENKİDU~~

~~Anlaşılan bütün hayvanları yeryüzüne sen indirmiştin.~~

GILGAMIŞ

Sen beni sevmeyegör.

Sen beni sevmeyegör.

Sen beni sevmeyegör.

ANLATICI İNANNU

Baba ne olur Gök Boğası'nı ver bana Gilgamiş'ı öldürsün. Ateş düşürsün ocağına.

Eğer Gök Boğası'nı vermezsen bana...

İnerim yeraltı ülkesine
Salarım ölüleri
Yediririm dirileri
Ölüler sağlardan çok olsun diye.

Anlatıcı usulca tanrıça İnanna rolünden çıkar, birazdan gerçek kimliğiyle konuşacaktır.

ANLATICI

İnanna dediğini o gün olmasa bile bugün yaptı.
Yeryüzünün ölüleri dirilerinden çok.
Babasının öngördüğü kıtlığın da eli kulağında.
İklim krizi (*Bu dizecik olabilir de çıkabilir de*)
Ve inanmayacaksınız benim de bir İnannam vardı medeni dünyada.
Erkek bir İnanna.
Buraya gelmemi istemiyordu.
Eğer onunla kalır da karısı olursam, beni kurda kuşa kurbağaya çevirecekti.
Sıradan bir sanat tarihçiliği, ~~müze koleksiyon sorumluluğu, sanat tarihi~~ okutmanlığı neyime yetmiyordu?
Kararlı olmam onu kızdırdı.
Kazı başkanına beni karalayan bir mektup bile yazdı.
Ortalığa saldırdığı iftiralar onun gök boğasıydı.

ENKİDU

Biz boğayı öldürdük.

ANLATICI

İftiralarla başa çıktım, kazıya geldim. Gılgamış'ın mezarı açılırken oradaydım. Herkes öldü ben kaldım.

GILGAMIŞ

Gök boğasının etini parça parça edip bütün Uruk'a dağıttık.
Kurban.

ENKİDU

Boynuzlarını İnanna'ya götürdük astı sarayına.

GILGAMIŞ

Ellerimizi Fırat suyunda yıkadık.
Yiğitliğimizi kutladık.
Şölenden sonra herkes yattı uyudu.
Bir düşün gören Enkidu uyandı.
Sonra dedi ki bana...
Sonra dedi ki bana...

ANLATICI

Sonrası yazmaz. Ama biz bulduk.

Koro medeni dünyadan gelen ışıklı tablete düşen mesajı dillendirir Anlatıcı bunu dehşet içinde okurken,

KORO

Nereden bilelim bunun kendi kendine anlattığın bir masal olmadığını ?
Yazıdan önce sözde vardı.

~~Gılgamış'ın mezarına bir yılan gibi sonradan süzülemez ki hiçbir söz ?~~

Keşfettiklerin için değil,
insan olduğun için kurtaracağız seni ölmekten, öldürülmekten.

*Gelen mesaj onu öfkelenmiştir. Gılgamış'ın bugüne uyarlanan hikayesinde yeni şeyler
olmaktadır.*

ANLATICI

Bugüne kadar konusu geçmemiş olanın bir önemi yok öyle mi ?

Öleyim daha iyi. Çünkü benim ölümsüzlüğüm keşiflerim.

GILGAMIŞ 7.TABLET

Şebnem İşigüzel

Önceki sahnenin devamı olarak anlatıcıya cevap verircesine bir tavırla:

ENKİDU

Belki sen de düş görmüşsündür benim gibi.

Anlatıcı düşle gerçek arasında, hayalindekilerle konuşur gibi ama kapana sıkışmış olmaktan dolayı öfkeli. Bütün umutlarını yitiriyor burada yavaş yavaş ama yine de direniyor.

ANLATICI

Hayır. Burada bir mağaraya kısırılmış olsam bile düş değil gördüklerim. **Travma-şu Kabus bu** yaşadıklarım. Şok geçiriyorum. Ama hayır. Hakikat şu ışıklı tabletle medeni dünyaya iletmek istediklerim. Yalan mı mezardan çıkanlar ? Ben düş görmüyorum senin gibi.

Düşsel varlıklarımız müstehzi:

ENKİDU

Ölmekten korkmuyor musun yani ?

GILGAMIŞ

İnsanoğlu ölümden korkmuyor mu artık ?

ENKİDU

Yoksa **bulmanın Gilgamiş'a kısmet olmadığı benim bulamadığım** ölümsüzlüğü mü buldunuz?

(Enkidu ve Gilgamiş gülerler)

ANLATICI

Daha neler ?

İyiden iyiye sakince dalgalarını geçiyorlar:

GILGAMIŞ

Bulamadınız mı daha ölümsüzlüğü ?

(es)

Ölümsüzlük ne ola ?

Belki büyük bir safsata ?

(Belki seyirciye)

Bunu benden duymayı beklemezsiniz değil mi ?

(Anlatıcıya)

Korkuyorsun değil mi ?

ANLATICI

Korkuyorum ama...

GILGAMIŞ

Ama'sı yok...

~~Ne ihtirash şu insanoğlu.
İhtirasları uğruna gidemiyor öte tarafa...~~

Önce birine (Enkidu'ya) sonra diğerine (Gilgamiş'a) bakarak:

ANLATICI

Sen de gitmek istemedin. Ölmek istemedin.

Enkidu kendi kişisel hissini dillendirir:

ENKİDU

Ben sadece bir yaban olarak korkmuştum ölümden.
Bırakmaktan dostumu bu dünyada ve herkes buradayken gitmekten...
O düşü görür görmez anlamıştım öleceğimi.

Anlatıcı destanı hatırlayarak destana ses verir gibi söz alır.

ANLATICI

Tanrılar toplanmışlardı Enkidu'nun düşünde.
Yüce Anu, boğazladıkları için Gök Boğasını,
Ve öldürdükleri için Humbaba'yı,
İkisinden birisinin ölmesi gerektiğini buyurdu.
Tanrı Enlil,
“Ölecekse biri... Enkidu ölmeli,” diyordu. “Gilgamiş değil.”
Tanrı Şamaş karşı çıktı her ikisine.
“Suçsuz yere mi ölecek Enkidu ?”
Kardeş ? Büyük tanrılar ne diye toplandılar?
Safça böyle sorar Enkidu, anlatısının başında.

Artık destanın anlattığı ölüm anındalar. Çok duygusal.

GILGAMIŞ

Zavallı,

yatarken önümde hasta ~~yatağında döşeginde.~~

ENKİDU

Demek ki ölümler diyarına yerleşeceğim,
geçerek eşiğinden ölümün.
Göremeyeceğim canım kardeşimi bir daha.

(Özel not: Sevgili Onur burada çan sesleri duydum nedense. Bir şeyi haber verircesine çalınan çanlar. Bu yüzden boynunda çanıyla bir küçük keçi tırmandırıyorum Anlatıcı'nın yanına ilerleyen sahnelerde.)

Gilgamiş anlatıyor ama sonun ne olacağını bildiğinden artık üzgün.

GILGAMIŞ

Tanrılardan bağışlanmasını dilemek üzere,
büyük tapınağa ~~gitmeye karar verdik~~ vardık böylece.
Orada kendi elleriyle yaptığı, yonttuğu tapınak kapısını gördü,

~~dertlendi biricik dostum.~~

Bir insanla konuşur gibi konuştu kapıyla.
Kendisi göçecekken ölüm ülkesine
Baltasıyla yonttuğu kapının kalacak olması şu fani dünyada,
ne büyük haksızlıktı.

ANLATICI

Hep öyle olur.
Gider insan, geride kalır elinden çıkanlar.
Fanilerden uzun yaşar, uğruna ölünenler.

(Eğer burada koronun söylediğini tekrarı kullanacaksak sanki sesler kayıta bozulmuş gibi birbirine karışıyor. Hani ileri geri alırsın sesleri ve çağdaş dünyaya ait bozuk sesler çıkarır.)

KORO

Fanilerden uzun yaşar, uğruna ölünenler.
Fanilerden uzun yaşar, uğruna ölünenler.
Fanilerden uzun yaşar, uğruna ölünenler.

~~GILGAMIŞ~~

~~Böyle söyle ve hâlâ almamış ol dersini zavallı insanoğlu.~~

~~ENKİDU~~

~~Ama şunu bil ki can dostum,
————— insan son ana kadar almıyor dersini.
Baksana, adak sunmaya gittiğimiz tapınağın elimden çıkma kapısına bile söylendim.~~

(Burada ölüm iyiliği gelir üstüne az biraz dağılır hüzünlü hava Enkidu kapıya söylenirken)

~~Seni ta Nippur'a taşıyan,
yapıp çatan benim hey kapı!
bensiz istesen de var olamazdın ama...
————— heyhat bundan böyle olacaksın ne acı.~~

~~Üzüntüden yırtıp atmıştım giysilerimi.~~

~~Kapı kalacak ben gidecektim.~~

~~Ne kadar dertlensem boşuna.~~

ANLATICI (Enkidu'ya)

Can dostun geniş bir yatağa yatırarak seni.
En güzel döşeği serdirecek altına
~~Ayaklarını öptürecek Öptürecek ayaklarını~~ krallığın yüce insanlarına,
ağıt yaktıracak halkına.

Bu bölümde hem destanın bir parçası ses buluyor hem de destandaki günler bölümü anlatıcının zihninde kendi saatlerine, burada kalmaktan korktuğu günlere denk düşüyor. Gilgamiş çok üzgün.

ANLATICI

Birinci gün, ikinci gün...

GILGAMIŞ

Kalkamıyordu yerinden.

ANLATICI

Üçüncü gün, dördüncü gün...

GILGAMIŞ

Değişen bir şey olmadı.

ANLATICI

Beşinci gün, altıncı gün, yedinci gün...

GILGAMIŞ

Daha beter hastalandı.

ENKİDU

Ben ki senin yanında bunca tehlikeye göğüs germiştim.

Hatırla beni dostum.

Unutma çektiklerimin hiçbirini.

ANLATICI

Sekizinci gün dokuzuncu gün onuncu gün de geçti...

GILGAMIŞ

Daha da ağırlaştı.

ANLATICI

On birinci ve on ikinci gün.

GILGAMIŞ

Yatağında doğruldu.

Can çekişiyor artık.

ENKİDU

Çare yok ölümüne.

Kudurmuş bir manda gibi çiğneyecek ölüm beni.

Kurtar beni kardeş diye bağırdıysam da sana...

ANLATICI

Elinden hiçbir şey gelmeyecekti Gılgamış'ın.

Gılgamış acıdan taşlaşmış gibidir.

GILGAMIŞ

Sen ve ben hiç ayrılmamalıydık birbirimizden.

ENKİDU

Ölüm herkesi ayırıyor sevdiklerinden.

Minik bir çan sesi duyulur. Görmeyiz ama Anlatıcı yolunu kaybetmiş mağaranın arka duvarında saklı bir oğalağı (oğalak) fark eder.

ANLATICI

Sen de benim gibi yolunu mu kaybettin ?
Gel minik oğlak.
Annen gelir bulur seni birazdan.

GILGAMIŞ
Hiçbir şey kaybolmaz Şu hayatta.
Biz faniler kaybettiğimizi sansak da.

Sahne kararır.

GILGAMIŞ DESTANI 8.TABLET

Yazan: Şebnem İşigüzel

Sahne yavaşça aydınlanır. Enkidu kıpırtısız yatmaktadır.

ANLATICI

Ben bir çiftçi kızıydım. Annemin öldüğü gün koyunlarımızdan biri doğurdu. Bak dedi babam, ~~ölen~~ annen bir kuzu olarak yeniden dünyaya geldi.

Ayakta dalgın düşünceli. Enkidu'nun ölüm halinden uzaklaşmaya çalışır gibi.

GILGAMIŞ

Sen de inandın.

ANLATICI

Çocuktum.

GILGAMIŞ

Sonra bulmak için kazdın durdun. Bu dünyayla işin kalmaz tabii.

ANLATICI

Ölümsüzlüğü aramakla aynı şey değil mi ?

GILGAMIŞ

~~Değil.~~

("Değil" anlamında bakar ancak içten içe biliyordur haksız olduğunu)

ANLATICI

Küçük kuzu avuttu. Unuttum annemin yasını.

GILGAMIŞ

~~Sen öyle san. Kayıplarını geri getirmeye çalıştım. Biliyorsun öyle olmadığını. Kaybının peşinde kaldın.~~ Bugünle işin olmadı. Hep dünü aradın.

ANLATICI

Oysa sen yavrularını yitirmiş dişi bir aslan gibi dört döndün,
Yas tutan bir kadın gibi dövündün.

Minik çan sesi uzaklaşır. Gilgamiş seslere kulak verir gibi.

GILGAMIŞ

Bak. Buldu annesini seninkisi.

~~İmkansızın peşine düşmeyeceksin demek ki...~~

~~ANLATICI~~

~~Bana mı bu söz?~~

~~GILGAMIŞ~~

~~İkimize de belki. Hatta düşeceksin ki umudun olsun diyelim tam olsun.~~

KORO

~~Değişmedi insanın bu dünyadaki macerası.
Her kaybettiğiyle yıkılır.
Sonra yeniden ayağa kalkar.~~

GILGAMIŞ

~~O kadar da kolay değil.~~

ANLATICI

~~Kolay olduğunu söylemiyor hiç kimse.~~

GILGAMIŞ

İnsan bir kuzucukla olsa bile.
unutmaya çalışır acısını.

ANLATICI

Oysa, kaçınılmaz yazgıdır kaybını aramak. İmkansızın peşine düşeceksin ki umudun olsun.
Enkidu'nun ardından tuttuğun yasın bütün dizeleri,
tastamam çıktı mezarından.

GILGAMIŞ

~~Yaa... (Güya şaşırmış gibi)
(Şimdi ölü yatan Enkidu'ya bakmaktadır.)
Buna rağmen tamamlanmış sayamam.
Baksana ayrılamıyorum ~~biçare dolanıyorum~~ başını bile kaldıramayan dostumun yanından.
yöresinde.
(Şimdi ölü yatan Enkidu'ya bakmaktadır.)~~

KORO

Ağlasın dağların tepelerin dorukları...
ağlasın yollar sana ...
öz ananmış gibi ağlasın çayırlar,
ağlasın sana ~~ayı kaplan~~ gazal aslan çakal geyik kaplan
ağlasın yüce Fırat
gece ve gündüz durmadan ağlasın sana
yer ve gök.

(Acı içindedir. Belki diz çöker ölünün başında.)

GILGAMIŞ

Enkidu. Dostum. Kardeşim.
Böğrümde taşıdığım balta.
Kolumun kuvveti.
Kınındaki kılıç
Önümdeki kalkan
Ah seninle nasıl tutup öldürdük gök boğasını,
sedir ormanında saklı Humbabayı...
Bir daha uyanamayacağın bu uyku da neyin nesi ?
Duymuyorsun artık beni.

KORO

İnip kalkmayan bir göğüs kafesinin idraki ne zor.
Ne zor çıkıp ~~gelmeyecek~~ ~~dönmeyecek~~ bir nefesin idraki.
Bir daha çarpmayacak kalbin,
Bir daha uzanmayacak elin
~~Bakışın,~~
Dile gelmeyecek sözün idraki ne zor.
Solacak hatıraların,
Düşmeyecek gölgelerin,
~~Açılmayacak midelerin,~~
~~Susamayacak dillerin,~~
Sönecek neşenin,
Ölümün idraki ne zor.

ANLATICI

En zoru günün birinde ölecek olduğunu bilmek değil mi Gılgamış ?

GILGAMIŞ

Belki.
Peki... benden önce sen söyle:
Neyi kaybettin de çıktın bu yolculuğa ?

GILGAMIŞ 9. TABLET/ HAREKETLER EKLENMİŞ YENİ VERSİYON

Yazan: Şebnem İşigüzel

Orkestra: Tabletinin başında cevap bekliyor medeni dünyadan. Zihnindeki bir konuşmaya cevap verircesine. Dalgındır bir taraftan. Artık yoruldu.

ANLATICI

Benim ne önemim var ? Neyi kaybedip de çıktım bu yola ~~kaybetmişim de çıkmışım bu yoleuluğa~~...Faninin tekiyim ben. Ölümlü bir insancık.

Sahne ona kalmıştır. Güzel bir ışık altında. Yere sağlam basıyor ve sadece gövdesinin üstü belki sadece elleri hafifçe hareket halinde. Dostunun ölümünün ardından ona acısını gülmek unutturmuş gibi zihnini oyalama telaşında.

GILGAMIŞ

~~Ahhhh en hassas yerimden vurdun beni. Seni şakaçı şey. Hah hah hah~~ Hiç güleceğim yoktu. ~~Ama güldürdün beni, dalga geçerek yine benimle.~~ Oysa...Benden daha iyi biliyorsun, beni. Enkidu'nun ardından neler yaşadığımı...

Orkestra: (burada tekrar kederini hatırlar, dalar gider.)

KORO

Kızıl çanağa bal
Mavi çanağa yağ koydun
ve sundun bunları tanrı Şamaş'a.

Orkestra: Kendinden emin koroyu düzeltir. Yine dimdik ayakta. Kibirli bir baş dönüşüyle koroya sadece şöyle bir bakarak. Enkidu öldü ama kendisi yüce Uruk kralı bunu unutmadı. Ölümsüzlük aklına düşmek üzere ama zihnini bu güçlü düşünceden kaçırmaya çalışıyor. Huzursuz değil. Bu yüzden kıpırtısız. Bu nedenle etrafındaki alan genişliyor.

GILGAMIŞ

Yasımın sonuydu bu.
Ama öncesi vardı.
Gönüldaşımı ölümler ülkesine uğurlamamın...

Orkestra: Anlatıcı tipik bir fani kazanma bulma ele geçirme telaşında ama burada o da sakin. Söyledikleri suya atılan taşın yarattığı dalgalar gibi bir etki yaratıyor belki ses de.

ANLATICI

~~İnsanlık~~, Tabletlerin o bölümlerine asla ulaşamadı ama biz bulduk.

KORO

Neyi bulursanız bulun.
Ölümlüsünüz yolun sonunda.
~~Bulamayacağımız tek şey...~~

Gilgamiş elini susun anlamında koroya doğru uzatır ve onları susturur. Böylece koronun ölümsüzlük haykırışının önünü kesmiş olur tek hareketiyle.

Orkestra: *Gilgamişin bu sessiz güç gösterisinden sonra...Enkidu'nun ölüsünün bulunduğu köşe usulca aydınlanır. Enkidu tıpkı bir heykel gibi ayakta ayakları hafifçe elleri gövdesinin yanında (sanki rölyeplerdeki tasvirlerin duruşları gibi arkaik) Sadece dudakları kıpırdar konuşurken.*

ENKİDU

Tastamam nasıl gömüldüğüm mü yazıyordu orada ?

(kederle ama yine kıpırtısız sadece gözleri yaşarır belki ona bakarken insanın rüyasında ölen sevdiğini görmesi gibi bir hisle)

GILGAMIŞ

Enkidu.

(Güzel bir ışık içinde dimdik dikilmektedir.)

ENKİDU

Ne görkemli bir gömülme töreniydi. Ölüler ülkesine uğurlanışım ne de unutulmaz oldu.

(Hayranlık ve özlemle onu seyrederek büyülenmiş gibi sanki bitmesini istemediği bir rüyada)

GILGAMIŞ

Anlat Enkidu.

Bu defa heykel gibi duruşun hafifçe başı oynar küçük bir canlılık belirtisi göstermiş gibi.

ENKİDU

Sen orada değil miydin ? ~~Anlat dediklerini~~ Görmedin mi ~~anlat dediklerini~~ ?

Orkestra: *Gilgamiş ona bakmakla yetinir. Bunun bir rüya olduğunu ve uyanacağını bilmek gibi bir hisle doludur. Sadece o anın tadını çıkarır usulca onu seyrederek.*

ANLATICI

İnsanlık bilemedi Enkidu'nun nasıl gömüldüğünü...Burada. Elimde. Yazıyor hepsi işte.*(Buldukları tabletten güya okuma yapar ya da burası Koro okur tercih sizin)* Yer gök hiçbir tanrı görmedi böylesi bir tören. Yer yarıldı, gök açıldı, tanrılar aralarına aldı, bağışladı, Enkidu'yu. Bir daha geri vermemek üzere çektiler yeryüzünden gölgesini, fırtına bulutları gibi bir nefeste. Toprak bir avuç inciye döndürürdü kemiklerini tez zamanda. Bin azgın boğa dövdü toprağı. Öyle uludu cenaze alayı.

Orkestra: *Az hareketle ama biraz daha ölümün geriliminden uzaklaşmış rahatlamak ister bir tavırla. Yüz kasları gevşer belki daha çok...Başı hafifçe döner ve alaycı, gülümseyerek...*

GILGAMIŞ

Anlaşılan geçirmişsin hepsini elindekine. Ama duymuyor insanlık sesini işte. Bakalım kime anlatabileceksin derdini ? Yabanilere mi, zebanilere mi, medeniyete mi, mağara duvarlarındaki gölgelere...bize mi ? Buradan kurtulmanın yolunu bakalım sana kim gösterecek ?

Kararlı net oturduğu yerde o da tabletinin ışığı gibi keskin. Söylediği suya düşen bir şey efekti gibi.

ANLATICI

Sana kim yol gösterdiyse Gilgamiş...

Orkestra: (Enkidu'yu unutmadık. Sadece her ölümün zamanla unutulacağını hatırlatır bir biçimde sahneyi böler...)

ENKİDU

Tanrılara emanet edilirken ben,
yeryüzünün o güne değin görmediği kadar görkemli bir törenle...
biçare, ölümsüzlüğü sorar olmuştun sen.

Orkestra: Enkidu yavaş yavaş karanlığa gömülürken. Gilgamiş çaresizce. Yok olan karanlığa doğru elini uzatır. Tıpkı ölümü engellemek ister gibi ama Enkidu karanlıklar içinde yok olur. Gilgamiş o karanlığa hüzünle...

GILGAMIŞ

Ölümler ülkesinden de keşke böyle ses verseydin bana...

KORO

Peşine düşmez miydin o vakit ölümsüzlüğün, Gilgamiş ?

Söyle !

~~Tanrıların~~ Ölümsüz kılınan ~~kıldığı~~ Utnapiştim'i bulmak için düşmez miydin yollara
Gilgamiş ?

Söyle !

~~Kurtar~~ Beni bu korkulardan ~~kurtar~~ diye yalvarmaz mıydın Ay Tanrısı Şin'e ?

Niye aştın bunca yolu, dağları ve bozkırı ?

Ve sen sormaz mıydın ~~yolunu~~,

aşılmaz dağların ~~yolunu~~,

“~~Senden önce hiçbir insanın~~ Kimsenin gelemediği ~~bu~~ yere niye geldin ?” diye sana soran

Akrep Adam'la Akrep Kadın'a.

Orkestra: Enkidu'nun gömüldüğü karanlığa, temsili ölüme hitaben konuşur halen az hareket kıpırtısız.

GILGAMIŞ

Peşine düştüğüm ölümsüzlüktü, sen değil.

Enkidu gibi ölmek...onun karanlığına inmek istemiyordum.

Ölümsüzlüğü aramaya çıkmıştım.

~~Tanrıların~~ Bu sırta ~~sahip sunduğu~~ Utnapiştim'i bulmaktı amacım.

Ve ona giden yol karanlıktı.

(Anlaticının yinelemeleri damlayan su sesi gibi. Çaresizlik içinde mırıldanır, kurtarılma umudu yok olmaktadır)

ANLATICI

Karanlıktı ve ışık yoktu.

Karanlıktı ve ışık yoktu.

Karanlıktı ve ışık yoktu.

(Posta kutusuna düşen mesaj sesi duyulur heyecanla ona yönelir) Bir mesaj geldi. Mesaj geldi. ~~Enerjim~~ ~~Gücüm~~ bunu görmeye okumaya ve cevabını yazmaya yetmeli. Mesaj göndermişler.

GILGAMIŞ

Şimdi sen söyle, ne diyor medeniyetin başını bekleyenler ?

(*Bütün dikkati tabletine yönelmiş anlatıcıya bakarak*) Bu **heyecanlı** halinde tanrılar bahçesindeki **giren-ve** dallarından inciler yakutlar sarkan ağaçları gören **ben** Gilgamiş'a benziyorsun, benden söylemesi.

(*Anlatıcı şaşkınlık içinde mesajı okuyordur bu merak duygusunda kalırız*)

GILGAMIŞ 10.TABLET

Yazan: Şebnem İşigüzel

Orkestra: *Anlatıcının bu mağarada son saatleri. Bir önceki bölüm finalinde gelen mesaj şimdilik saklı. Ancak bütün umudunu yitirmiş gibi uzanmış yatmasından hissettiğimiz gelişmeler umutsuz.*

ANLATICI
Zaman azaldı.

Orkestra: *Damlayan suyun sesi duyulur. Sanki sona yaklaşmanın ölçüsü gibidir bu ses. Anlatıcı yattığı yerden doğrulur hafifçe. Düşen ritmik damlaların sesini fark ederek...*

ANLATICI
Mağarada su var. Yeryüzü, tufanları derininde saklıyor demek ki.

Gilgamiş sahnenin ortasında ayakta. Dramatik bir ışık altında. İkisi arafta kalmışlar gibi. Bekleyiş içerisinde. Su damlalarının sesi duyulmaya devam...

GILGAMIŞ
Susarsan içebilirsin diyeceğim ama...
Takâtin kalmadı Utnapiştim'in peşindeki benim gibi.

ANLATICI
Destanda nasıldı ? (artık yorgun ve bitkindir hatırlamaya çalışır)
Yanakların niye böyle çökük ?
Yüzün niye süzgülü ?
Gönlün neden umutsuzluk içinde kıvranıyor ?

GILGAMIŞ
Utnapiştim'in kayıkçısı Urşanabi soruyordu bunları bana.
Ben de diyordum ki...
Yanaklarım niye çökük, yüzüm niye süzgülü olmasın...
Gönlüm umutsuzlukla niye kıvranmasın...

Orkestra: *Tekrar uzanır eski yattığı yere. Gözünün mağaranın tavanına diker.*

ANLATICI
Sonra yine **hatırlayıp kahroluyordun kahroluyordun ve hatırlıyordun**, en sevdiğin arkadaşının toprağa karıştığını ve günün birinde onun gibi olacağını...öleceğini...

GILGAMIŞ
Benimki belli. Asıl seninkinde ne yazıyor ? Ne düştü ışıklı tabletine medeniyetten ?
(medeniyetten vurgusu yarı müstehzi)

Anlatıcı hüznü ve son sözler kararlı. Destanın bir parçası olmuş gibi.

ANLATICI
Her şey burada artık. Ve burada kalacak. Ulaşmayacak hiçbir yere. Görmeyecek gün yüzü.

GILGAMIŞ

~~Belki~~-Böylesi daha iyi.

ANLATICI

Halen ölümsüzlüğün peşindeki Gılgamış mı söylüyor bunu ? Daha Utnapiştım'ı bulacaksın.

GILGAMIŞ

O da bana diyecek ki...

Sahne kararır ve gök gürültüsü gibi Koro'nun sesi doldurur sahneyi. Sanki çığlık çığlığa tufan kopuyor gibi.

KORO

Yaklaşıyorsun kaçınılmaz sona

Hiç kimsenin yüzünü görmediği sesini duymadığı ölüm !

~~Ölüm~~ Alıp götürecekt*i* en güzel delikanlıları,

Ölüm ! Yok edecek insanları.

Sonsuza kadar dayanacak evler yapıyor muyuz ?

Nehirler sonsuza kadar ~~taşar~~ akar mı ?

Birdenbire geriye hiçbir şey kalmaz.

Güneşe bakan yüzlerden,

Irmakta yıkanan gövdelerden,

Uyuyanla ölen aynıdır.

Sonrasını bilen olmasa da

İnsan tutsağıdır ezelden beridir ölümün.

~~ANLATICI~~

~~Aramıza koskoca insanlık tarihi girmiş olsa da... Aynı yerdeyiz aslında. Sen de yakında inaneceksin ölümlü olduğuna.~~

~~GILGAMIŞ~~

~~Hayır.~~

ANLATICI

Damlaların sesi hızlandı.

GILGAMIŞ

Su yolunu bulmuş.

ANLATICI

Tufanın önüne geçilemez.

GILGAMIŞ

Doğru.

ANLATICI

Peki... Öleceğimize inanmasaydık yaşadığımız hayata katlanabilir miydik ?

GILGAMIŞ

Yanış. Sen buradan kurtulacağına ben Utnapiştim'in ölümsüzlüğün sırrını bana vereceğine inanıyorum. İnanmasak yaşayabilir miyiz ?

GILGAMIŞ. 11.TABLET

Yazan: Şebnem İşigüzel

Damlayan su sesleri hızlanır, hızlanır, hızlanır...Sanki bir gümbürtü kopar.

KORO

Tufan !

Tanrıların insana verdiği ceza.

Tufan !

İnsan zararlı olunca haddinden fazla...

Tufan !

Gürültüsü ayyuka, ziyanı arşa çıkınca insanoğlunun...

Tufan !

İnsanın yeryüzündeki macerasının sonu.

Tufan !

Daha önce Enkidu rolünde gördüğümüz oyuncu şimdi Utnapiştim olarak sahnenin ortasında dikilmektedir.Utnapiştim, görmüş geçirmiş, ölümsüz, dünya önünde yıkılmış ve yeniden doğmuş dolayısıyla bundan dolayı derin bir anlayışla pervasızlık arasında. Rahat ve yaşlılara has tatlı bir mizahı var.

UTNAPİŞTİM: Sonunda geldi buldu, ~~geldi buldu~~, geldi buldu beni. Önce tufan... sonra yaratılmışları kurtardığım için tanrıların bana bahşettiği ölümsüzlük... sonra da ölümsüzlüğün peşindeki Gılgamış.

KORO

Utnapiştim !

UTNAPİŞTİM: Evet. Ben de ona ilkin tufanı anlattım. Anlamadı. Ya da yüceler yücresi zihni ölümsüzlükle meşguldü. Dinlemedi. Tufan bilmediği şey değildi. Hem ~~zaten~~ siz onu öyle takdim etmediniz mi ?(Girişte koronun yaptığı Gılgamış tanımını hatırlatır duygusuz bir sesle hızlıca geçirir gibi) Yüceler yücresi Gılgamış, Uruklu yiğit, vahşi boğa.Taş duvarı parçalayan **tufan dalgası**...

ANLATICI

Tufan bilinmeyen bir şey değildi.

UTNAPİŞTİM

(Anlatıcıya cevap verir) Kesinlikle. (Ardından yarım kalan takdimi hatırlatmayı tamamlar)
Bütün kralların en yücresi.

ANLATICI

Sen de kraldın bir zamanlar onun gibi.

UTNAPİŞTİM

Ama o, ne önemi var bunun dercesine baktı bana.

ANLATICI

Zira şimdi ölümsüzdün.

Ve o da bunun peşindeydi.

UTNAPIŞTİM

Ve asıl önemlisi ondan bir farkım yoktu. Nasıl oluyordu da ölümsüzlüğün sırrına ermiş oluyordum tanrılar gibi ?

ANLATICI

Hep bir tufan hikayesi anlatan bulunur insanlık tarihinde.

Senden sonra Nuh olacaktı bu. Başkaları başkaları... Her tufan silecekti insanlığı ve iyileri kurtaran çıkacaktı mutlaka. Kocaman bir gemi. Her hayvandan birer çift al, kaçır kurtar bu tufandan.

UTNAPIŞTİM

Biliyorsun ha !

Benim bu çabamın mükafatı ölümsüzlük oldu işte. (*kendince gururlanır*)

ANLATICI

Tufan hikayesi Gılgamış'ın bir kulağından girip ötekinden çıkmıştır.

UTNAPIŞTİM

(*Muzırca güler*) **Ha haaaaa!** Yeryüzünü dolduran **sular** seller gibi. Bir kulağından girip **ötekinden kulağından** çıktı.

Tanrıların bana verdiğini... Gılgamış istiyordu şimdi kendisi için.

ANLATICI

Sende onu kandırdım.

(*Hiçbir kaygısı, utancı yok.*)

UTNAPIŞTİM

Öncesinde de sınıdım.

Yani önce sınıdım, Sonra kandırdım.

Ben **asıl** onun zavallılığına acıdım.

KORO

İn denizin dibine.

Bul dikenli otu.

Ele geçirirsen bu otu. Geçirirsen bu otu ele.

Ölümsüzlük elinde bil. Bil ölümsüzlük sende.

İndi denizin derinine.

Buldu dikenli otu.

Ölümsüzlük elindeyken, gafil avlandı bir yılana.

Yılan kaptı götürdü, Gılgamış'ın avcundaki dikenli otu.

Ölümsüzlüğü !

UTNAPIŞTİM

Aynen böyle oldu, olmuş daha doğrusu.

Bir çocuk gibi oturdu ağladı Gılgamış. **Bunu gördüm işte.**

Hatta, Yanaklarından süzülen yaşlar,

insanlığın yeni tufanı olacak diye korktum.

ANLATICI

Zavallı. Bulduğu ölümsüzlüğü ansızın yitirdiğini düşünüyordu. Sığındığım mağara, gemim. Taştan topraktan bir gemi gibi burası. Bu zamanın tufanı; savaş, şiddet, kurşun yağmuru, bombalar ! Anlayacağın...Devam ediyor hikaye, hep kaldığı yerden.

UTNAPIŞTİM

Ha şunu bileydin zavallı insan. Hikaye devam edecek hep kaldığı yerden. Ha Gilgamiş, ha sen.

GILGAMIŞ 12. TABLET

Yazan: Şebnem İşigüzel

ANLATICI

Bence benim hikayem burada bitti. Ne buradan çıkabilirim...ne dünyaya sesimi duyurabilirim.

GILGAMIŞ

Başladığın yere döndün mü sonunda zavallı insan ?
İnandın mı benim hikayemin aslında kendi hikayen olduğuna.
Sırada ne var ?
Destanın devamını getirmek için söylenmiş sözler mi ?
~~Şaka-~~Boşversene.
İnsanın macerası devam ettiği sürece hikaye aynı.
Bak ben Gılgamış, pes ettim mi ?
Nasıl devam ediyordu sonrasında ?

ENKİDU

Ne çok soru sordun yüce Gılgamış ?

GILGAMIŞ

Enkidu. Yokluğuna dayanamadım ve destan yeniden getirdi seni bana.

ENKİDU

Uruk Kralı. Ölümsüzlüğün peşindeki fani.
Bütün soruların, **hepsi, hepsi,**
ölümlü olduğunu anladığından...

GILGAMIŞ

Ölümlü olduğumu anladığımdan...

ENKİDU

Ve ölümlü Gılgamış'a tanrılar bir iş daha buyurdular.

KORO

Bir ağaç var Gılgamış.
~~Evreni~~ Kâinatı ayakta tutar.
Ondan bir taht
ya da
evlilik yatağı yapmalısın tanrılarına.
Köküne bir yılan tepesine bir kuş yerleşmiş bu ağacın.

(Rüzgar sesi duyulur. Gılgamış ağacı görmüştür.)

GILGAMIŞ

Köküne bir yılan tepesine bir kuş yerleşmiş bu ağacın...

ANLATICI

Ağaç dedikleri dallarını Fırat'ın sularına bırakmış bir söğüt olmalı.Yılan ve kuş insanoğlunun korkuları arzuları. Merak etme Gılgamış. Tanrıların sana tevdi ettiğini yerine getiriyorsun.Ancak kestiğin iki dalı, ucu öte dünyaya çıkan bir deliğe düşürüyorsun.

ENKİDU

Hizmetlin olarak ben indim ölüler dünyasına.
Kutsal ağacın buraya düşen iki dalını,
öte dünyaya gidip almak düşmüştü bana.

GILGAMIŞ

Anlat gördüklerini ve söyle, sen ne haldesin yeraltı ülkesinde ?

ENKİDU

Bu ten var ya yüz sürdüğün, seyretmeye doyamadığın...
Eski bir giysi gibi çürüyor toprak altında.
Ve Ölüler yabancı olduğumu hemen anladılar.
Temiz giysilerime baktılar
sürdüğüm kokuları kokladılar.

GILGAMIŞ

Ölüleri gördün mü Enkidu ?

KORO

Ölüleri gördün mü Enkidu ?
Onurlu bir ölümle öleni gördün mü ?

ENKİDU

Gördüm. Temiz bir yatakta dinleniyor öyle ölen şimdi.

KORO

Savaşta öleni gördün mü ?

ENKİDU

Babasıyla anasının kucağında uyuyor o şimdi.

KORO

Cesedi çölde bırakılanı gördün mü ?

ENKİDU

Bir gölgenin altından ayrılmıyor ölüsü.

KORO

Yapayalnız öleni gördün mü ?

ENKİDU

Sevdiklerine kavuştu o şimdi.

(Koronun sesleri birbirine karışır.)

KORO

Yılanın soktuğunu gördün mü ?
Yıldırımın çarptığını.
Suyun boğduğunu.
O küçük sevimli çocuğu
Huzur içinde öleni
Hastalığın kemirdiğini
Ölüleri
Ölüleri
Ölüleri
Ölüleri gördün mü ?

GILGAMIŞ

Artık ölümün kendisini görmeye kaldı iş.
Sonu ölüm olan bir büyük hikaye yaşamak.
Bilmem daha kaç kere tekrarlanacak?
Gel ölüm,
inanyorum varlığına.

ANLATICI

Hayır. Hayır burada ölmek istemiyorum. Bu mağarada yapayalnız korkarak ölmek istemiyorum. Mezarından çıkanları, son sözlerini, vedanı, insanlıkla paylaşmadan ölmek istemiyorum.

ENKİDU

Ne kadar da sana benziyor.
Bana benziyor...

GILGAMIŞ

Bize benziyor...

ANLATICI

~~Çünkü ben insanım. Bu dünyada geçiciyim ve ölmekten korkuyorum.~~

GILGAMIŞ 13. TABLET

Şebnem İşigüzel

ANLATICI:

Birazdan tarihi bir an'a tanıklık edeceksiniz. “Olmayanı **bulduk**, sözü edilmeyeni **bulduk**” dediğime **geldik** yerdeyiz. Bu Son tableti **burada, bulundu artık. Onu** gün ışığına çıkararak bizleri **iz. ona bir isim vermek istemiştik.**

KORO

Yüce Uruk Kralı kendi halinde bir gün geçirdi.
Bir ölümlü gibi yedi, içti.
Kendisine söylenenleri dinledi.
O gün hiç öfkelenmedi.
Fanî dünya işleri yok denecek kadar azdı.
Kimseye bir şey buyurmasına gerek bile kalmadı.

Uruk şehrinin duvarlarına çıktı.
Yün yumağına benzer duvarları seyretti.
Sonraki hiçbir kral, ~~bir~~ benzerini yapamayacaktı
Bununla gururlandı.

Sonra birden yığıldı kaldı.

Ne gökkubbe titredi.
Ne kadınlar korkudan çocuklarını düşürdü.
Güneş bile usulca battı.
Üçte ikisi tanrı etinden, üçte biri insan Gılgamış yatağına taşındı.
Ne fırtına koptu ne rüzgar esti.
Yaprak bile kıpırdamadı.

Ama tanrılar yeryüzüne indi.

GILGAMIŞ

Gılgamış ta doğuştan başkaydı demez miydi o tanrılar ?
Kaç macera geçti başımdan.
Benden güçlü ne var ?

KORO

Ölüm !

GILGAMIŞ

Kesti ayağımı yerden.

KORO
Ölüm !

GILGAMIŞ

Tanrılar bir rehber göndersin de ruhuma
Bulayım ölüm ülkesinin yolunu.
Dünyayı devirecek gücüm vardı
Nerede o güç şimdi ?

ENKİDU
Ölüm yavaş yavaş alıyor onu senden Gılgamış.

GILGAMIŞ
Gel dostum.
Hayatın suları çekilirken
ölüm ülkesine götür beni.

ENKİDU
Bu dünyayı bırakmak istiyor musun ?

GILGAMIŞ
Korkuyorum.
Korkuyorum Enkidu.
Ölüm ne bilmiyorum çünkü ?

ENKİDU
Bu hayatta bilmediğin çok şeyle karşılaştın.
Hayret ! Korkmadın hiçbirisinden.

ANLATICI
Çünkü hepsi buradaydı.
Bu dünyadaydı hepsi.
Bu hiç bilmediğin.
Bu bizim bilmediğimiz Gılgamış.

GILGAMIŞ
Çok can yakıyor mu ?
Geride kalanları özleyiyor musun ?
Sevdiklerin seni bekliyor mu ?
Kavuşmak mı, ayrılmak mı ölüm ?
Yanmak mı, sönmek mi ölüm ?
Orada da kral olacak mıyım ?
Bir taht görüyorum ışıklar içinde
dört varlığın üstünde yükselen.

ENKİDU

Gördüğün taht belki senin değildir.
‘Ne kadar yönetseniz de şu dünyayı...

Gün ve gece gibi sonu varmış hayatın,' diyen, sen değil miydin ?

GILGAMIŞ

Ben Gılgamış,

Ölüyorum.

Kırk boğa sürülsün üstüme

Gürlesin gök, yarılsın yer.

Sel dalgası alsın götürsün beni bir kum tanesi gibi

sürükleneyim ölümler diyarına.

Silahlarım hazır olsun, ateş kussun düşmanıma

Bileyin baltamı, verin yanıma

Tacım asam yanımda olsun

Kral giysilerimi giydirin bana

Gılgamış olduğum anlaşılsın

Kırk kurban, bin tas şarap

Ayaklarımı çıplak bırakmayın sakın ha !

Sakalım, saçlarım,

en güzel kokuları alacak mı bakalım ulu tanrıçalarım

Şehrimin duvarları, savaş arabalarım, hepsini götüremem ya yanımda

Ölüm bir tek beni alıyor yanına,

Bunların hepsi aldatmaca.

Dilden dile, sözle, rüzgarla yayılan tohum, **bir tohum** gibi.

Bir arının iğnesinde

Bir kuşun gagasında

Bir toz, bir söz olmadan, benimle mezarıma girsin bu veda.

Yılan gibi çöreklensin koynuma şu dediklerimi yazan taş

Uğurlayın beni gök gürültüsünü bastıran davullarla

Gılgamış ölüyor. Duydunuz mu ?

ANLATICI

İnsanlık senin vedanı öğrenemedi. Ama ölümü biliyoruz hepimiz.

GILGAMIŞ

Belki şimdi bulmuşumdur aradığımı.

Ölümsüzlük ölümden sonra geliyor olabilir mi ?

Kim bilir ?

Öyledir ya da değil.